

Seat No. _____

HAO-1601250201030600
B. A. (Sem. III) (CBCS)
(W.E.F. 2016) Examination
June - 2023
Economics (Elective-1)
(Economics of Money & Banking-1)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નોના જવાબ આંતરિક વિકલ્પના આધારે લખો.
 (2) જમણી તરફના આંકડા જે-તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1	વસ્તુ વિનિમય પ્રથાનો અર્થ આપી તેની મુશ્કેલીઓ વર્ણવો.	14
	અથવા	
1	નાણું એટલે શું ? નાણાંના પૂરક (આનુષંગિક) કાર્યો વર્ણવો.	14
2	ભાવસૂચક આંકના પ્રકારો જણાવી તેની રચનાની પદ્ધતિ ચર્ચો.	14
	અથવા	
2	ભાવસૂચક આંક એટલે શું ? ભાવસૂચક આંક તૈયાર કરવામાં પડતી મુશ્કેલીઓ સમજાવો.	14
3	પ્રો. ફિશરના વિનિમય સમીકરણની ચર્ચા કરો.	14
	અથવા	
3	વ્યાપારી બેંકોના બિન-પ્રણાલિકાગત કાર્યો સમજાવો.	14
4	શાખ નિયંત્રણના ગુણાત્મક સાધનો ચર્ચો.	14
	અથવા	
4	ભારતમાં ચેકની લોકપ્રિયતા વધારવાના ઉપાયો જણાવો.	14
5	ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)	14
	(1) બેંકદર નીતિ.	
	(2) વ્યાપારી બેંકોનું મહત્ત્વ.	
	(3) ચેકના મહત્ત્વ.	
	(4) સૂચક આંકના પ્રકારો.	

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Attempt all the questions on the basis of internal option.
(2) Figures to the right side indicate the marks of question.

1 Give the meaning of barter system and describe its difficulties. **14**

OR

1 What is Money? Describe the complementary functions of Money. **14**

2 Discuss the types of Price Index Number and its formation method. **14**

OR

2 What is a price index ? Explain the difficulties involved in Preparing a price index number. **14**

3 Discuss the Fisher's Exchange Equation. **14**

OR

3 Explain the untraditional functions of commercial banks. **14**

4 Explain the qualitative measures of credit control. **14**

OR

4 State the measures to increase the popularity of Cheque in India. **14**

5 Write short notes : (Any **Two**) **14**

- (1) Bank Rate Policy.
  - (2) Importance of Commercial Banks.
  - (3) Importance of Cheque.
  - (4) Types of Price Index Number.
-